

Opgave Keringen

Portefeuillehouder: Frank Jorna

Beleidsvelden

- Aanleg en onderhoud waterkeringen
- Inrichting en onderhoud waterwegen en havens
- Planvorming

Terugblik ontwikkelingen en trends

Als Wetterskip Fryslân hebben we ook dit jaar gewerkt aan de bescherming tegen overstromingen langs de Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer. Onze verantwoordelijkheden omvatten het beheer en onderhoud, de beoordelingen en het versterken van dijken, duinen en sluizen.

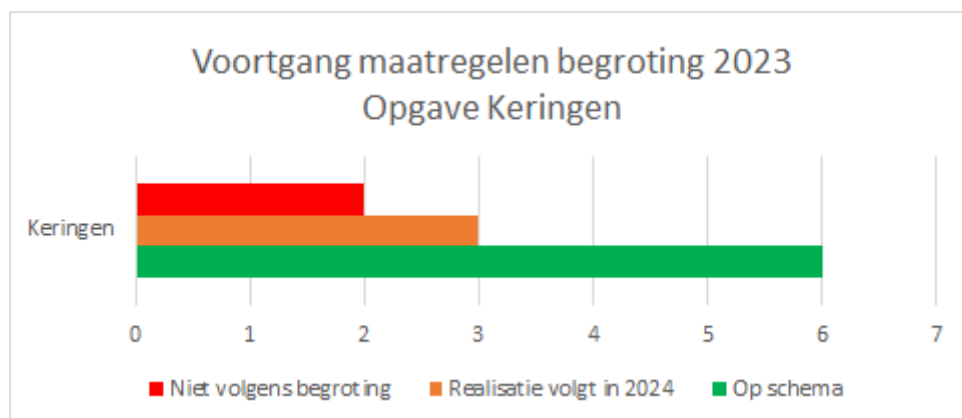
We werken bewust aan het verbinden van alle maatschappelijke opgaven uit het gebied. De opgave verbreedt van het uitwerken van een technische dijk naar een multifunctionele oplossing voor over honderd jaar. We erkennen de publieke en vaak meervoudige functie van onze dijken en duinen. Dit betekent dat steeds vaker een beroep wordt gedaan om initiatieven te adviseren en te toetsen.

Het werken aan keringen wordt steeds complexer en daardoor duurder. Dat blijkt uit onze eigen cijfers aan het algemeen bestuur en uit de verslagen van het HWBP aan de Tweede Kamer.

Onder de noemer 'zorgplicht centraal' wordt steeds meer om een systematische manier van werken gevraagd. Het gaat er dan om dat we alle facetten van onderhoud, toetsing en versterking goed doen en navolgbaar vastleggen; zoals een professioneel beheerder betaamt. Deze wettelijke plicht krijgt landelijk steeds meer aandacht.

Samenvatting realisatie beleidsmaatregelen

In onderstaande tabel is de voortgang van de realisatie van de beleidsmaatregelen weergegeven. Iedere beleidsmaatregel wordt verder toegelicht.

Wat wilden we bereiken?

Beheer en onderhoud van dijken

Dijken, duinen, sluisen, gemalen, uitwateringsduikers en inlaten langs de Noordzee, Waddenzee en het IJsselmeer moeten veilig zijn voor in het stormseizoen dat op 1 oktober begint. Alle werkzaamheden die daarvoor nodig zijn, vallen onder onze 'instandhoudingsopgave' en zijn onderdeel van onze zorgplicht. Zo herstellen we eventuele schade aan de dijk na het stormseizoen. Denk aan het herstellen van slechte delen van de asfaltglooiing. Verder onderhouden we de dijk door het beweiden met schapen. Ook houden we de graszoden op de dijk in goede staat.

We inspecteren de keringen volgens ons inspectieplan. Eventuele onvolkomenheden leggen we vast. Ook bepalen we wanneer herstel moet plaatsvinden. Daarbij maken we een afweging aan de hand van urgentie en risico's. Voordat het stormseizoen begint, testen we de sluitingsprotocollen voor de assets in de praktijk. Ook actualiseren we de bestrijdingsplannen voor hoogwater en controleren we het dijkbewakingsmaterieel en de hoeveelheden noodmaterialen. Voldoet de waterkering niet meer aan de normen, dan nemen we voorlopige maatregelen tot we de waterkering structureel kunnen verbeteren. Als onderdeel van de opgave Assetmanagement werken we continue aan het op orde krijgen én houden van ons (digitale) datamanagementsysteem.

De dijk krijgt steeds vaker ook een publieke functie. Door deze ontwikkeling hebben we vaker overleg met initiatiefnemers van activiteiten. We staan dit vaak toe mits de activiteit geen gevolgen heeft voor de veiligheid, het beheer en/of onderhoud van de dijk, het geen commerciële activiteit is en de onderhoudskosten niet toenemen.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Rapportage zorgplicht 2022 afronden

Voortgang maatregel

We hebben door personele uitval de de rapportage waterveiligheid over het jaar 2022 niet tijdig kunnen opleveren. De rapportage zorgplicht is inmiddels weer goed belegd en we hebben een inhaalslag gemaakt. De rapportage waterveiligheid over de jaren 2022 en 2023 bieden we in het eerste kwartaal van 2024 aan. Tegelijk gaan we in 2024 werken met het landelijk ontwikkelde dashboard zorgplicht. We verwachten dat hiermee de kwaliteit van de uitvoering van de zorgplichtactiviteiten verder wordt aangescherpt.

De veiligheid van de dijken is overigens gegarandeerd. Zie de paragraaf hieronder.

Memo Klaar voor het stormseizoen is klaar voor 15 december 2023

Voortgang maatregel

De primaire keringen zijn allemaal gecontroleerd en zijn in een goede conditie het stormseizoen ingegaan. Geconstateerde gebreken uit de voorjaarsinspectie, die voor het stormseizoen moesten worden hersteld, zijn allemaal hersteld. De gebreken hadden vooral te maken met:

- het vastleggen van een deel van de strekdam bij It Skoar bij Ternaard.
- herzetten van basaltzuilen en het inwassen van voegen in de verharde glooiingen.
- herstel van de grasmat op diverse kale plekken op de kering.
- herstel van scheuren in het asfalt en het deels vervangen van slecht asfalt.
- het herstel van graafschade van konijnen in de Waddenzeekering op Terschelling.
- het herstel van graafschade van dassen op de IJsselmeerkering.

Daarnaast zijn alle calamiteitenplannen up-to-date gemaakt en hebben we op de vaste wal en op alle eilanden een dijkwachtoefening georganiseerd. Tot slot zijn voor alle assets proefsluitingen uitgevoerd met eigen mensen of in samenwerking met andere overheden.

Wat wilden we bereiken?

Beoordeling waterveiligheid primaire waterkeringen

Als beheerder beoordelen we of onze primaire waterkeringen voldoen aan de geldende veiligheidseisen. De beoordeling is onderdeel van de wettelijke zorgplicht. We zorgen ervoor dat we de primaire waterkeringen tijdig aanpassen aan nieuwe technische inzichten of aan veranderende klimaatomstandigheden. De Omgevingswet vereist continu inzicht in de overstromingsrisico's van de primaire keringen. Elke 12 jaar moeten we een beoordeling uit hebben gevoerd. In 2022 is de vorige cyclus afgerond. Vanaf 2023 start de volgende beoordelingscyclus van 12 jaar die tot 2035 gaat lopen.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Plan van aanpak beoordelingscyclus 2023-2035 voor de zomer door DB vastgesteld

Voortgang maatregel

Het datamodel van ons waterschap is gevuld met alle beschikbare gegevens uit de beoordelingscyclus die in 2023 is afgerond. Voor de beoordelingscyclus 2023-2035 is de 12-jarige planning van ons te beoordelen areaal klaar. We richten ons de eerste jaren op de primaire waterkeringen die in de voorgaande cyclus een voorlopig oordeel hebben gekregen. Het plan van aanpak voor de beoordeling 2023-2035 stellen we op, zodra het nieuwe beoordelingsinstrumentarium (BOI2023) geheel beschikbaar gesteld is door het Rijk. Omdat we van het Rijk afhankelijk zijn, hebben we het beoogde plan van aanpak niet kunnen formaliseren. We verwachten dit in 2024 wel te kunnen doen. In 2023 hebben we vooruitlopend op het kader, zaken uitgevoerd of voorbereid, zodat we effectief van start kunnen gaan met het BOI2023.

Wat wilden we bereiken?

Overname primaire waterkeringen Waddeneilanden

In het bestuursakkoord water uit 2011 is afgesproken, dat primaire waterkeringen die gebieden beschermen waar het waterschap beheerder is, in beheer komen bij datzelfde waterschap. Voor ons waterschap gaat het om de overdracht van de waterkeringen op Vlieland, Terschelling en Ameland van Rijkswaterstaat naar Wetterskip Fryslân.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Uitwerkingsvoorstel overdracht opstellen

Voortgang maatregel

We geven invulling aan de verplichtingen uit het bestuursakkoord water. Er is gestaag voortgang geboekt op de uitwerking van de overname van de primaire keringen op de Waddeneilanden. De samenwerking met Rijkswaterstaat verloopt goed, waarbij ook intensieve discussies worden gevoerd. Deze spitsen zich voornamelijk toe op de wijze waarop de onderzoeken naar toekomstige investeringen in de primaire keringen moeten worden ingericht. De discussies vragen meer tijd dan verwacht. De intentieovereenkomst en het uitwerkingsplan zijn daarom vertraagd. In 2024 leggen we ze voor aan het dagelijks bestuur en algemeen bestuur en Rijkswaterstaat. De uiteindelijke overeenkomst, waarin alles wordt vastgesteld, verwachten we begin 2025.

Wat wilden we bereiken?

Versterken primaire waterkeringen via het Hoogwaterbeschermingsprogramma

In 2050 moeten alle primaire waterkeringen in Nederland voldoen aan de nieuwe veiligheidsnormen. De opgave Primaire keringen is zo te beschouwen als één grote opgave onder de noemer van klimaatadaptatie. Om dit te bereiken werken alle waterschappen en Rijkswaterstaat samen in het landelijke HWBP.

In heel Nederland gaat het om 1.500 kilometer aan dijken en 500 sluisen en gemalen. Voor Wetterskip Fryslân gaat het om 181,5 kilometer dijk. De 12-jaarlijkse beoordeling maakt duidelijk welke dijksecties en/of assets zijn afgekeurd. De landelijke alliantie programmeert de voorbereiding en uitvoering van deze projecten vervolgens op basis van urgentie. Het algemeen bestuur besluit over de inhoudelijke uitwerking en stelt kredieten beschikbaar.

De HWBP-versterkingsprojecten hebben een grote impact op de omgeving. Dijkversterking is vaak een vliegwieltje in de omgeving; in de planvorming wordt, daar waar mogelijk, ook gewerkt aan opgaven op het gebied van leefbaarheid, circulariteit, natuur, landbouw, recreatie en toerisme. Omdat het belangrijk is dat de landelijke HWBP-doelen gehaald worden en de financiering daarvan landelijk geregeld wordt, moeten we plannen halen. Zo zijn we een stabiele partner in de alliantie.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Uitvoeren programma Dijkversterking Wetterskip Fryslân

Voortgang maatregel

Er is volop gewerkt aan de uitwerking van de plannen voor het dijkvak tussen Koehool en Lauwersmeer (KLM). Over voortgang op de grondstrategie in kuubs wordt in het project KLM gerapporteerd. Evenals het werken in Natura2000 gebied.

Wat wilden we bereiken?

Planuitwerking dijkversterking Koehool- Lauwersmeer

Het traject Koehool – Lauwersmeer is 47 kilometer lang. De totale kosten zijn geraamd op zo'n € 300 miljoen. Voor de planuitwerkingsfase van het project Koehool - Lauwersmeer is één beschikking afgegeven. In december 2021 heeft het algemeen bestuur voor de gehele fase één krediet beschikbaar gesteld. Net als in de verkenningsfase, werken we in de planuitwerking gebiedsgericht. Samen met de gebiedspartners werken we aan een veilige dijk. Daarbij nemen we zoveel mogelijk koppelkansen in het project mee. De gebiedsinitiatieven die wij niet kunnen koppelen, krijgen later mogelijk een plek in het Fries Programma Waddenzee dat onder de regie van de provincie Fryslân staat.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Dijkversterking Koehool- Lauwersmeer

Voortgang maatregel

Een planuitwerking met een omvang en complexiteit als van de dijkversterking Koehool - Lauwersmeer, hebben we als waterschap nog niet eerder opgepakt. Om deze fase meer beheerst uit te kunnen voeren en omdat de aard van de verschillende delen van het voorkeursalternatief verschillend is, is het project opgesplitst in deelprojecten. Ook de planning en de HWBP-programmering is hierop aangepast.

Medio 2023 ontstond zorg over het budget voor de planuitwerking. Deze zorg bleek later in het jaar gegrond. De uitwerking blijkt complexer dan gedacht en de vooraf geschetste risico's en onzekerheden blijken taai en vragen tijd om te komen tot een oplossing. Denk hierbij aan de forse prijsstijgingen en het vergunbaarheidsvraagstuk. Ook als organisatie hebben we een schaa sprong moeten maken.

We hebben gewerkt aan een analyse van de oorzaken van de spanning op het krediet voor de planuitwerking wat heeft geleid tot o.a. aanpassingen in de programma-organisatie, een geactualiseerde projectbegroting en een aanpassing in de onderverdeling van de planuitwerking in verschillende deelprojecten. Dit met als doel om de beheersing van het totale project te vergroten. In mei 2024 zal de aangepaste projectbegroting voor de planuitwerkingsfase samen met een scope aanpassing aan het AB worden voorgelegd.

Strategie Werken in Natura2000 dijkversterking KLM

Voortgang maatregel

De onzekerheid rond het werken in het Natura2000-gebied Waddenzee is voor de brede groene dijk, als onderdeel van het voorkeursalternatief voor de dijkversterking Koehool - Lauwersmeer, verkleind. De juridische kaders zijn zodanig dat een vergunning Natuurbeschermingswet voor dit onderdeel van de dijkversterking mogelijk is. Maar wel onder een aantal voorwaarden. Dat vraagt een consistente en zorgvuldige aanpak in de planuitwerking en richting realisatie.

Strategie grondbalans dijkversterking KLM

Voortgang maatregel

Voor de dijkversterkingen zijn grote hoeveelheden klei nodig. Om zo duurzaam en circulair mogelijk te kunnen werken, willen we snel kunnen anticiperen op aankoop van partijen geschikte grond uit de omgeving. Daarom zijn een tweetal grondcoördinatoren aangesteld en is een afwegingskader opgesteld. Ook is er beleid vastgesteld voor de aankoop van grond en eigendommen, waarmee we bij de dijkversterkingen worden gefaciliteerd.

Wat wilden we bereiken?

Verkenning dijk- en duinversterking Schiermonnikoog

Ook de versterking van dijk en duin op Schiermonnikoog is onderdeel van het programma Dijkversterking Wetterskip Fryslân.

Wat hebben we daar voor gedaan?

In 2023 gaan we door met de verkenningsfase waarmee we in 2022 zijn gestart

Voortgang maatregel

Het traject behelst ongeveer 4 kilometer dijk en ongeveer 6 kilometer duinen. Door het toepassen van een innovatieve rekentechniek, is de scope voor de duinen gereduceerd tot ongeveer 2,5 kilometer. In de voorkeursalternatiefnotitie wordt dit meegenomen als voorkeursoplossing voor het betreffende deel. Samen met gebiedspartners zijn de mogelijke oplossingsrichtingen voor de dijk- en duinversterking onderzocht. Dit heeft geresulteerd in de nota kansrijke alternatieven. Voor de dijk zijn er nu nog vier alternatieven in beeld, waaronder twee landschapsvarianten.

In samenwerking met onder andere het HWBP is de pilot adaptieve aanpak opgestart. De kredietaanvraag hiervoor is gepland in februari 2024. Het doel van de pilot is om de toekomstige ontwikkelingen van klimaatverandering beter te verankeren in de besluitvorming over het voorkeursalternatief. Onder regie van de provincie zijn de koppelkansen op het eiland in beeld gebracht. Denk hierbij aan bereikbaarheid, een zoetwatersysteemanalyse en verduurzaming van het energienet.

Wat wilden we bereiken?

Gebiedsstudie stad Harlingen als onderdeel van Zurich-Koehool.

Onze dijkversterking als onderdeel van het traject Zurich-Koehool is een van de grote opgaven in en rond Harlingen. Andere opgaven zijn onder andere de renovatie van de Tjerk Hiddesluizen, de Port of Harlingen en het verbreden van het Van Harinxmakanaal. In een gebiedsstudie willen we helder krijgen of we deze opgaven integraal kunnen oppakken.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Uitwerking integraal uitvoeringsplan infrastructuur Harlingen

Voortgang maatregel

Het dagelijks bestuur heeft 12 september ingestemd om de versterking van het dijkvak Zurich-Koehool te splitsen in twee projecten; het deel door de stad Harlingen en het noordelijk- en zuidelijke, groene buitengebied. Deze splitsing is doorgevoerd in de HWBP-programmering. Het gebiedsproces wat moet leiden tot een integraal ruimtelijk ontwerp is wel gestart, maar vraagt nog meer inspanning. De financiering van het gebiedsproces is pas recent rond gekomen, nadat het niet gelukt bleek de beoogde INTERREG financiering te verkrijgen.

Voor het onderdeel dijkversterking is de zogenaamde Ingangstoets HWBP met een positief advies afgerond. Dat betekent dat het traject tussen Zurich en Koehool, met daarin Harlingen als apart onderdeel, aangemeld kan worden voor de definitieve programmering van het landelijke HWBP-programma. Het voorstel aan het algemeen bestuur voor de aanmelding van de twee deeltrajecten bij het HWBP komt in het tweede kwartaal van 2024.

Wat wilden we bereiken?

Faciliteren maatschappelijke ontwikkelingen IJsselmeerkust

Veel maatschappelijke initiatieven, ambities, projecten en financiële middelen komen deze jaren samen aan de Friese IJsselmeerkust. Vanuit het Rijk, provincie en gemeenten zijn middelen gereserveerd voor investeringen in natuur, cultuurhistorie, recreatieve paden en vaarwegen op én naast de dijk. In 2022 zijn alle wensen geïnventariseerd en in een uitvoeringsprogramma opgenomen. Hoewel aansluiting met het HWBP-programma maar deels mogelijk is (de start daarvan is gepland vanaf 2029), willen we vanuit ons beleid (recreatief medegebruik) partijen de ruimte geven om te onderzoeken welke investeringen inpasbaar zijn. Doel is om tot een gezamenlijk integraal plan voor de gehele IJsselmeerdijk te komen, met een afgestemde programmering en een tijdige reservering van middelen. Zodat we de maatschappelijke betekenis van de dijk vergroten en kapitaalvernietiging voorkomen.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Programma IJsselmeerkust verkennen maatschappelijke initiatieven

Voortgang maatregel

In 2023 is het uitvoeringsprogramma Friese IJsselmeerkust opgeleverd en vastgesteld in colleges, dagelijks bestuur en Gedeputeerde Staten. Dit uitvoeringprogramma is een eerste uitwerking op haalbaarheid van ideeën die door bedrijven, inwoners en overheden zijn ingebracht.

Het uitvoeringprogramma bevat weinig potentieel haalbare goede initiatieven. In de landelijke HWBP-planning staat deze kering in 2035 pas gepland. Dat betekent dat de initiatieven niet via het HWBP traject worden uitgewerkt, maar via de reguliere weg worden afgewogen.

Wat wilden we bereiken?

Verbeteren boezemveiligheid

Met het programma verbeterwerken regionale waterkeringen zorgen we dat de regionale waterkeringen weer voldoen aan de door de provincie gestelde norm. Dat is nodig, want waterkeringen zakken in de loop van de tijd. Daarom beoordelen we ze elke zes jaar opnieuw. Waterkeringen die we al eerder hebben aangepakt, hogen we dus op basis van inspectie na verloop van tijd opnieuw op.

We hebben met de provincies Groningen en Fryslân afgesproken om tot 2027 in totaal 1.300 kilometer aan regionale keringen te verbeteren. Het huidige verbeterprogramma is gebaseerd op de in 2014 en 2016 uitgevoerde tweede beoordeling van hoogte en stabiliteit. Op verschillende locaties zijn verbeteringen nodig. In totaal gaat het nog om ongeveer 165 kilometer per 1 januari 2023. Bij de uitvoering van deze projecten bieden we waar mogelijk ruimte voor andere maatschappelijke voorzieningen (zoals natuur en recreatie).

Wat hebben we daar voor gedaan?

We verbeteren 30 kilometer aan regionale keringen

Voortgang maatregel

We hebben 31,5 kilometer regionale waterkering verbeterd in 2023. Door efficiënt samen te werken, werk met werk te maken en in de voorbereiding duidelijk te communiceren met de omgeving lukt het om de projecten in een meer ingewikkelde omgeving tot een goed resultaat te brengen. De gerealiseerde kilometers zijn behaald in het gebied tussen Bolsward, Makkum, Oudega, Heeg en Sneek en rond Leeuwarden Oost en Leeuwarden Zuid. We zijn begonnen met het gebied tussen Lemmer, Wolvega, Heerenveen en Joure en het gebied tussen Sneek, Drachten, Zoutkamp en Dokkum.

Tot en met 2027 zijn er ruim voldoende middelen om het herstelprogramma af te ronden. In de kadernota 2025 komen we met een voorstel hoe om te gaan met deze kredietruimte.

Veiligheidstoets III uitvoeren

Voortgang maatregel

We hebben conform de planning de hoogte van de regionale waterkeringen beoordeeld. Deze uitkomsten worden in 2024 verder geanalyseerd en daarna wordt de opgave opgenomen het verbeterprogramma voor de regionale waterkeringen.

Doordat het rekeninstrument van Deltares niet goed bleek te functioneren, is het niet gelukt om conform planning de stabiliteit van de regionale waterkeringen te beoordelen. Nadat de benodigde verbeteringen in het rekeninstrument zijn doorgevoerd, gaan we opnieuw de beoordeling van de stabiliteit beoordelen.

De vertraging levert geen problemen op, omdat er voldoende tijd is. De beoordeling kan nog tijdig worden verwerkt om de opgave voor 2027 vorm te geven.

Wat wilden we bereiken?

Toewijzen oevers en vaarwegen

Samen met provincie Fryslân en 14 Friese gemeenten bepalen we wie voor de instandhouding van welke oeverconstructies langs de Friese vaarwegen verantwoordelijk is. Voor 1.765 km aan oevers is dat duidelijk aangegeven op een toedelingskaart. De maatregelen nemen we op in het beheer- en onderhoudsplan oevers en vaarwegen en in het baggerplan.

Wat hebben we daar voor gedaan?

Advies ab over vaststelling door provincie staten van de toedeling van provincie

Voortgang maatregel

Het advies over de vaststelling van de toedeling oevers vaarwegen aan de provincie Fryslân is op 27 februari 2024 finaal besproken in het algemeen bestuur en het algemeen bestuur heeft hiermee ingestemd. Daarmee is de besluitvorming iets vertraagd. Gedeputeerde Staten bundelt de adviezen van alle betrokken Friese partijen die vervolgens aan Provincie Fryslân worden aangeboden en de samenwerkingsovereenkomst wordt getekend. Daarna start de implementatie.

Uitvoeren buitengewoon onderhoud en oversconstructies langs vaarwegen

Voortgang maatregel

We zijn in 2023, vooruitlopend op de toedeling van oevers langs vaarwegen, begonnen aan buitengewoon onderhoud. Om een betere inschatting te maken van toekomstige kosten van deze maatregel, startten we in 2023 met een inventarisatieplan naar de (rest-)levensduur van de oeverconstructies. Op basis hiervan wordt in 2024 en 2025 gewerkt aan een onderhoudsplan voor oeverconstructies langs vaarwegen. Dit wordt bij afronding ter informatie aangeboden aan het dagelijks bestuur.

Exploitatie

bedragen x € 1.000

Keringen	Jaarrekening 2023	Actuele begroting 2023	Oorspronkelijke begroting	Vershil actuele begroting - Jaarrekening 2023
	28.085	29.272	28.730	1.187
Eindtotaal	28.085	29.272	28.730	1.187

Toelichting op exploitatieresultaat jaarrapportage 2023

Bij de opgave keringen is er sprake van een onderschrijding op de exploitatiekosten ten opzichte van de actuele begroting van € 1.187.000. Dit kan als volgt verklaard worden :

Onderhoud primaire keringen (€ 515.000 voordelig)

Deze onderschrijding valt in een paar onderdelen uiteen

- € 110.000 door leveringsproblemen van dijkmeubilair (pas in 2024)

- € 415.000 lagere kosten onderhoud grasmat. Door de introductie van een bufferstrook is er minder kunstmest nodig, daarnaast is er minder werk uitbesteed en is er meer gedaan door de eigen dienst. Tevens zijn er door onze eigen dienst een aantal slimme ideeën doorgevoerd, waarmee we geld hebben bespaard.

Veiligheidstoetsing (€ 376.000 voordelig)

Vanaf 2023 is de nieuwe 12 jarige beoordelingsperiode gestart. Deze periode loopt tot 2035. Omdat het instrumentarium waarmee we werken niet geleverd is door het Rijk, konden de geplande werkzaamheden niet worden uitgevoerd. Dit halen we in de komende jaren in.

Onderhoud regionale keringen (€ 289.000 voordelig)

Deze onderschrijding is het gevolg van een zeer nat najaar. Hierdoor konden we een aantal geplande (groot)onderhoudswerkzaamheden niet uitvoeren in 2023. Het meerjaren onderhoudsprogramma schuift daardoor op.

Investeringsen

bedragen x € 1.000

Opgave Keringen	Begroot krediet		Verstrekingen 2023		Verschil	
	Bruto	Netto	Bruto	Netto	Bruto	Netto
Primaire Keringen	5.800	5.800	10.243	7.269	-4.443	-1.469
Regionale Keringen	9.764	9.764	10.955	8.276	-1.191	1.488
Subtotaal Opgave Keringen	15.564	15.564	21.198	15.545	-5.634	19

Toelichting op verstrekkingen

Primaire keringen

De verstrekkingen aan netto investeringskredieten in 2023 zijn met € 69.000 verhoogd door het innovatieprojecten 'Kweldervegetatie en voorland' en continuering monitoring asfalt, dat valt onder het innovatiebudget van het HWBP. Deze projecten worden voor 100% vergoed worden door het HWBP. Echter, doordat het interne tarief voor eigen personeel hoger ligt dan de tarieven waar HWBP subsidie voor verstrekt (Handleiding OverheidsTarieven (HOT) + tarieven), is er sprake van een netto bijdrage .

Daarnaast is er € 1.400.000 extra krediet nodig voor de overschrijdingen bij de planuitwerking van de HWBP projecten Koehool Lauwersmeer en Dijk en duinversterking Schiermonnikoog als gevolg van het besluit van het algemeen bestuur om het interne omslag tarief in 2024 nog niet te verlagen. Deze aanvullende kredietaanvraag kan gedekt worden uit de kredietreserve HWBP.

Regionale Keringen

Er is voor € 1.488.000 minder aan netto krediet verstrekt in 2023. Dit komt omdat de aanvragen voor de projecten herstel oevers de Lauwers en kering Jinhusterdeel/Slachtegat zijn doorgeschoven naar 2024.

Kredietreserve HWBP

In de algemeen bestuur vergadering van 21 december 2021 is besloten een kredietreserve HWBP te vormen. Deze wordt gevoed met restantkrediet bedragen die op basis van de eindwerk-inschatting van HWBP-projecten kunnen vrijvallen. Na goedkeuring van het algemeen bestuur kan (een deel) van de kredietreserve HWBP ingezet worden voor een HWBP-investering, zonder dat dit leidt tot een toename van kapitaalslasten in de meerjaren exploitatiebegroting. Het vormen van deze kredietreserve kan ook gezien worden als een beheersmaatregel om risico's binnen de HWBP-projecten in financiële zin te mitigeren. Hiermee geven we ook invulling aan de alliantieverplichting inzake de 10% projectgebonden bijdragen. Conform het besluit wordt het algemeen bestuur met de reguliere voortgangsrapportages en het jaarverslag over het verloop van de kredietreserve HWBP geïnformeerd.

Project	Fase	Datum besluit algemeen bestuur	Bedrag
Koehool- Lauwersmeer	Verkenning	21-12-2021	950.000
Dijk- en duinversterking Schiermonnikoog	Voorverkenning	21-12-2021	1.500.000
Koehool-Lauwersmeer	Planfase	21-12-2021	-535.000
Dijk-en Duinversterking Schiermonnikoog	Verkenning	21-12-2021	-490.000
Lauwersmeerdijk	Realisatie	31-5-2022	160.000
Innovatie continuering monitoring asfalt	Innovatie	20-2-2023	-9.000
Innovatie Kwelder en voorland	Innovatie	23-5-2023	-60.000
Koehool-Lauwersmeer	Planfase	17-10-2023	-1.000.000
Dijk-en Duinversterking Schiermonnikoog	Verkenning	17-10-2023	-400.000
Saldo kredietreserve ultimo 2023			116.000

Risico's

Van de voorziene risico's is het Werken in Natura2000-gebied en het grip krijgen op grondstromen beschreven in de tekst hierboven. Ook het risico op een te kleine bruidsschat voor de overname van de zandige kering is in de tekst opgenomen.

We zijn ons bewust van het risico, dat het Landelijk Programma voor de dijkversterkingen onder druk staat. We gebruiken onze invloed binnen de landelijke HWBP en Unie van Waterschappen organisatie om de consequenties voor ons waterschap zo klein mogelijk te houden. Echter, verwachten we dat als er landelijk bij het Rijk om meer geld gevraagd gaat ook de solidariteitsbijdragen van de waterschappen omhoog zullen moeten gaan. In de kadernota gaan we nader in de ontwikkeling van dit risico.